

LAROUSSE

ZAČÍNÁME S ARABŠTINOU

Učte se arabsky zábavnou formou!

Více než **100** her a cvičení
pro snadnou výuku výslovnosti
a psaní základních slov!

Teď si procvičíme psaní písmene já **ي**.

Na začátku slova:

Uprostřed slova:

Na konci slova:

خريف **charíf** podzim

شتاء **šitá'** zima

ربيع **rabi'** jaro

صيف **šajf** léto

edika.

Tužku
do ruky!

Začínáme s arabštinou

Začínáme s arabštinou

Éditions Larousse

Překlad: Marta Augustýnková

Odborná korektura: PhDr. Issam Ramadan

Odpovědná redaktorka: Yulia Mamonova

Technický redaktor: Jiří Matoušek

© Larousse 2012

Přeloženo z francouzského originálu *Démarrez l'arabe* vydaného nakladatelstvím Larousse.

Translation © Marta Augustýnková, 2014

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978-80-266-0547-8

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2014 ve společnosti Albatros Media a.s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 18 653.

© Albatros Media a.s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

 ALBATROS MEDIA a.s.

Výhrada práv:

s. 3 © fotolia.com : laili. p. 4 © thinkstock.com : adamson. s. 5 © thinkstock.com : Govert Nieuwland, Karam Miri, sodapix sodapix. s. 6 © fotolia.com : Lota, Christoph. © istockphoto.com : Madzia71. © Jeff Dahl (Wikimedia Commons). © thinkstock.com : Luis Alvarez. s. 7 © istockphoto.com : clearandtransparent. s. 8 © thinkstock.com : Alexandr Shebanov, Antonel, Peeter Viisimaa, Valueline. s. 9 © istockphoto.com : 1001nights. © thinkstock.com : Valentin Volkov. s. 10 © fotolia.com : desaif, Murat Cokeker. © istockphoto.com : jcarillet. s. 11 © fotolia.com : Olena Zaskochenko. © istockphoto.com : Steve Cole - christie & cole studio inc. © thinkstock.com : Witold Ryka. s. 12 © fotolia.com : juan35mm. © thinkstock.com : Debbie Hanford, yuliang11. s. 13 © istockphoto.com : jophil, JUAN MONINO. © thinkstock.com : Carl Eriksson, Debbie Hanford. s. 14 © Archives Nathan. © thinkstock.com : Adem Demir. s. 15 © fotolia.com : desaif. © thinkstock.com : Eray Haciosmanoglu, Tjui Tjioe. s. 16 © fotolia.com : air. © istockphoto.com : Marrfa. s. 17 © Archives Larbor : Ph. Jeanbor. © Archives Nathan : Ahmad ibn Kalaf. © fotolia.com : desaif. © Larousse : Olivier Ploton. s. 18 © istockphoto.com : Picture Partners. © thinkstock.com : Arsgera, Daniel Wiedemann. s. 19 © thinkstock.com : Ljupco, Philip Lange, Tatiana Popova. s. 20 © fotolia.com : Pierre-Jean DURIEU, wong yu liang. © thinkstock.com : Eray Haciosmanoglu. s. 21 © fotolia.com : Gosia Biernikiewicz, stéphane jouet. © istockphoto.com : muratseyit. s. 22 © thinkstock.com : George Nazmi Bebawi, Karam Miri, zafer yetik. s. 23 © Archives Larousse : Ph. G. Tomsich. © thinkstock.com : AHMAD FAIZAL YAHYA, Mahmoud Rahhal, Santosh Telkhede. s. 24 © fotolia.com : ramzi hachicho. © thinkstock.com : Frans Rombout. s. 25 © fotolia.com : desaif, Murat Cokeker. © istockphoto.com : jcarillet. thinkstock.com : scaliger. s. 26 © istockphoto.com : Luca di Filippo. s. 27 © fotolia.com : jasmin28, jurand. © istockphoto.com : TadejZupancic. © thinkstock.com : Brendon De Souza. s. 28 © fotolia.com : ramzi hachicho. © istockphoto.com : tekinturkdogan@gmail.com. © thinkstock.com : Getty Images/Stockphoto, Robyn Mackenzie. s. 29 © Larousse : Marie-José Jarry. © thinkstock.com : Eva Rapoport, ramzi hachicho, scaliger. s. 30 © istockphoto.com : Joakim Leroy. © thinkstock.com : Fuse, kevin browne, Mahmoud Rahhal, Zubaida Yahya. s. 31 © fotolia.com : drfotografie, MONIQUE POUZET, Zbyszek Nowak. © thinkstock.com : Caglar Erkenci, Sylwia Kachel. s. 32 © fotolia.com : Picture Partners. © thinkstock.com : Anton Ignatenco, Elena Schweitzer, Frans Rombout, Robyn Mackenzie, sebasebo, Sylwia Kachel, Yasonya. s. 33 © fotolia.com : VigiePH. © istockphoto.com : Picture Partners. © thinkstock.com : Olga Popova. s. 34 © fotolia.com : marrfa, Phil. © thinkstock.com : Jonathan Larsen, SisterSarah. s. 35 © Archives Larousse : Ph. G. Tomsich. © fotolia.com : Yahia LOUKKAL. © Ph. Coll. Archives Larbor. © thinkstock.com : arne thaysen, robert van beets. s. 36 © fotolia.com : piccaya. © thinkstock.com : Cristo Oliver Luis Yanes, Uliana Khramkina. s. 37 © istockphoto.com : Joel Carillet, Picture Partners. © Larousse : Olivier Ploton. © thinkstock.com : Zoonar RF. s. 38 © fotolia.com : juland, Yahia LOUKKAL. © thinkstock.com : Svetlanka777, Vesna Galesev. s. 39 © Larousse : Olivier Ploton. © thinkstock.com : Maria Peras?menko, Stockbyte, wayne langley. s. 40 © fotolia.com : Konstantin Kalishko. © thinkstock.com : Aneta Skoczewska, Ilexan. s. 41 © thinkstock.com : alekosa, Rikard Stadler. s. 42 © fotolia.com : Alfi, Ericos. © istockphoto.com : Bartosz Hadyniak, Fatih Görgün. © thinkstock.com : ilker canikligil, Paul Hakimata, Sasa Milosevic, SMarina. s. 43 © istockphoto.com : Nicolas McComber. © Larousse : Olivier Ploton. © thinkstock.com : Daniel R. Burch. © Wikimedia Commons. © Wissam Chidiak (Wikimedia Commons). s. 44 © fotolia.com : Bizroug, romaneau. © thinkstock.com : azat ayupov, Ihsan Gercelman, javarman3, Joel Carillet. s. 45 © fotolia.com : Ivan Pesic. © Ph. Coll. Archives Nathan. © thinkstock.com : pdiaz, Wessam Eldeeb.

OBSAH

- 1 Mluvme arabsky!
- 2 Marhaban!
- 3 Jak se jmenuješ?
- 4 Arabský svět
- 5 Islám ve dvou slovech
- 6 Géniové arabského světa
- 7 Číslice
- 8 Hlas muezzina
- 9 Ramadán karím!
- 10 V den svátku
- 11 Vítejte v Maghrebu!
- 12 Ó, Bejrút!
- 13 Šátky
- 14 Dobrou chuť!
- 15 Jalláh jalláh!
- 16 Sklenice čaje
- 17 Procházka síkem
- 18 V hotelu
- 19 Hudba!
- 20 Řemeslná výroba

Objevování arabštiny

Arabská abeceda

	název hlásky	na začátku slova	uprostřed slova	na konci slova	znění hlásky*
ا	'alíf	ا	ا	ا	á
ب	bá	ب	ب	ب	b
ت	tá	ت	ت	ت	t
ث	thá	ث	ث	ث	th
ج	džím	ج	ج	ج	dž
ح	háj	ح	ح	ح	h
خ	chá	خ	خ	خ	ch
د	dál	د	د	د	d
ذ	dhál	ذ	ذ	ذ	dh
ر	rá	ر	ر	ر	r
ز	záj	ز	ز	ز	z
س	sín	س	س	س	s
ش	šín	ش	ش	ش	š
ص	Sád	ص	ص	ص	š**
ض	Dád	ض	ض	ض	đ**
ط	Tá	ط	ط	ط	ť**
ظ	Zá	ظ	ظ	ظ	ž**
ع	'ajn	ع	ع	ع	c***
غ	ghajn	غ	غ	غ	gh
ف	fá	ف	ف	ف	f
ق	qáf	ق	ق	ق	q
ك	káf	ك	ك	ك	k
ل	lám	ل	ل	ل	l
م	mím	م	م	م	m
ن	nún	ن	ن	ن	n
ه	há	ه	ه	ه	h
و	ú, wáw	و	و	و	ú, w
ي	já	ي	ي	ي	í, j

* Více informací ohledně výslovnosti hlásek najdete v jednotlivých kapitolách.

** emfatické hlásky

*** hrdelní třená hláska

Zábavný a kulturní přístup

Tato kniha si klade za cíl seznámit vás zábavnou formou s arabským písmem, poskytnout vám jak kulturní, tak praktické informace a být klíčem k vaší úspěšné cestě do arabsky hovořících zemí.

Je určena pro všechny, kdo již mají základy arabského jazyka, ale i pro ty, kteří se jej teprve chtějí naučit. Krok za krokem, trénováním se ve psaní každého písmena a jeho kombinací, se naučíte arabskou abecedu.

Každá kapitola vás provede nejrůznějšími kulturními zvyklostmi arabského světa a odhalí vám nejen arabské písmo, ale také základní pravidla jazyka, jehož fungování a logiku pochopíte pomocí historek a cvičení.

Než se vydáte na dobrodružnou cestu, přečtěte si pár základních informací:

- Arabština se píše zprava doleva ←.
- Pouze čísla se píší zleva doprava: 1950, ١٩٥٠ (viz strana 18).
- Interpunkce je v arabštině stejná jako v češtině, s výjimkou čárky (،) píše se nad řádek a otazníku (؟) které se píší obráceně.
- Velká a malá písmena se nerozlišují, a to ani v případě vlastních jmen.
- Většina písmen se na sebe váže. Arabské písmo je kurzivní. Pokud tedy budete psát

někaké slovo, ve kterém se všechna písmena na sebe vážou, nezvednete vůbec pero od papíru a napíšete jej jedním tahem.

Písmena, jež se vážou, mění svůj tvar podle pozice, kterou zauímají ve slově. Proto v tabulce na předchozí stránce figurují sloupce „na začátku, uprostřed, na konci“.

- Pouze šest písmen se nikdy neváže na písmeno, které po nich následuje, a tedy nikdy nemění svůj tvar! Tato písmena jsou zvýrazněna v naší tabulce.

- Jak se dozvíte postupně kapitolu po kapitole, arabština má 3 dlouhé a 3 krátké samohlásky. Dlouhé samohlásky (á, í, ú) odpovídají písmenům, zatímco krátké samohlásky (a, i, u) se zapisují pomocí znaků, které se však zpravidla vynechávají. Například slovo *banka* se píše *b-n-k*. V tisku a v literatuře se krátké samohlásky nepíší. V Koránu, klasické poezii či knihách pro děti existují příklady textů se zápisem krátkých samohlásek.

Sluneční a měsíční písmena

V arabštině proti sobě stojí takzvaná „sluneční“ písmena, dle arabského slova شمس (šams) které znamená *slunce*, a „měsíční“ písmena, dle arabského slova قمر (qamar) které znamená *měsíc*. Výslovnost jediného arabského členu (= *al*, viz strana 7) se mění

v momentě, kdy za ním stojí sluneční souhláska. Například slovo „al-qamar“ (měsíc) se vyslovuje „al-qamar“, ale slovo „al-šams“ (slunce) se vyslovuje „aš-šams“: „l“ odpadá a „š“ se zdvojuje.

V naší tabulce jsou sluneční písmena vepsána do obrázku slunce.

Po přečtení tohoto úvodu do arabského světa, kdy už budete umět rozeznat a napsat všechna písmena z abecedy, nasbíráte slovní zásobu výrazů a vět a objevíte neobyčejné bohatství arabských kultur, vás jistě přepadne chuť dozvědět se o něm mnohem více...

Vaše cesta může začít...

1 Hluvíme arabšky!

Arabština nevznikla včera! Původně byla jazykem obyvatel Arabského poloostrova a její kořeny sahají do skupiny takzvaných „semitšských jazyků“, mezi které patří hebrejšina, arménština a amharština (jazyk, jímž se mluví v dnešní Etiopii).

Od 7. století, po smrti proroka Mohameda (v roce 632), dochází k expanzi islámu a s ním také k rozšíření jazyka: na Blízkém východě, v severní Africe a dokonce ve Španělsku.

Dnes se arabšky mluví ve velké části světa, od Atlantiku až po Indický oceán.

Arabština je oficiální jazyk ve 22 zemích, které společně tvoří Arabskou ligu.

Arabská liga

Jedná se o mezinárodní organizaci, která vznikla v roce 1945 a jejímž sídlem je Káhira. Má status pozorovatele v rámci OSN a jejím cílem je propagovat spolupráci 22 členských států, jejichž oficiálním jazykem je arabština.

Důležité výrazy

أتكلم التشيكية	'atakallamu al-tšíkíjja	Mluvíím česky.
أكتب كلمة	'aktubu kalima	Píšu slovo.
أقرأ كتاب	'aqra'u kitáb	Čtu knihu.
أتعلم العربية	'ata'allamu al-'arabíjja	Učím se arabšky.

Písmena د a ذ

د Toto písmeno se nazývá **dál** a vyslovuje se úplně stejně jako české „d“. Nikdy se neváže s písmenem, které po něm následuje (vlevo!), a píše se stejným způsobem nehladě na to, jakou pozici ve slově zaujímá:

na začátku: **درس** uprostřed: **مدرسة** na konci: **جديد**

ذ Toto písmeno se nazývá **dhál** a vyslovuje se jako „th“ v anglickém slově „this“. Píše se stejně jako „dál“, ale s tečkou nahoře.

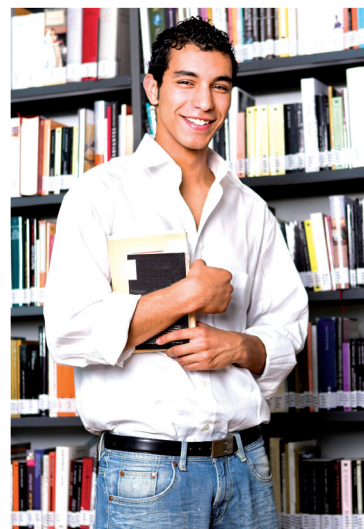
Také se nikdy neváže s písmenem, které po něm následuje, a zachovává si stejný tvar ve všech pozicích ve slově:

na začátku: **ذهب** uprostřed: **أذهب** na konci: **أستاذ**

Pojďte si hrát!

Zakroužkujte písmeno **د** (dál) v následujících slovech:

فرد ساعد دل
مدير درب عيد

Arabské jazyky

Rozlišujte jednotlivé varianty arabštiny! Na jedné straně stojí takevaná **klasická arabština**, dochovaná v Koránu, v předislámské poezii a v Tisíci a jedné noci. Existuje také **moderní arabština** (nebo **standardní**), která se užívá v učebnicích a v médiích (například Al Džazíra). Pokud čtete poezii Mahmuda Darwische, pak čtete **spisovnou** či **literární arabštinu**. Ve všech těchto případech se jedná o téměř stejný jazyk, jazyk formální, nazývaný **fusha**, kterým se mluví v celém arabském světě (více než 200 milionů mluvčích). Pokud se učíte moderní arabštinu, znamená to, že se budete moci domluvit od Maroka až po Jemen...

Na druhé straně pak stojí mluvená arabština, arabština užívaná v ulicích, při každodenní konverzaci v kavárnách, s rodinou..., zkrátka skutečný mateřský jazyk, kterému se říká **dialektový, ammijska** (všední jazyk) nebo **daríža** (běžný jazyk). Každá arabská země má svůj dialekt, ne-li hned několik dialektů: mluvíme tedy o arabštině marocké, egyptské, libanonské atd. Arabské jazyky můžeme stavět na stejnou úroveň jako jazyky románské a slovanské. Jde o jednu rodinu s několika regionálními variantami a samozřejmě místními vlivy a výpůjčkami z cizích jazyků (hlavně z francouzštiny a angličtiny).

Pojďte si hrát!

Ve kterém/kterých z následujících slovení ani د (dál) ani ذ (dhál)?

وسادة ذرة ضرب بليد

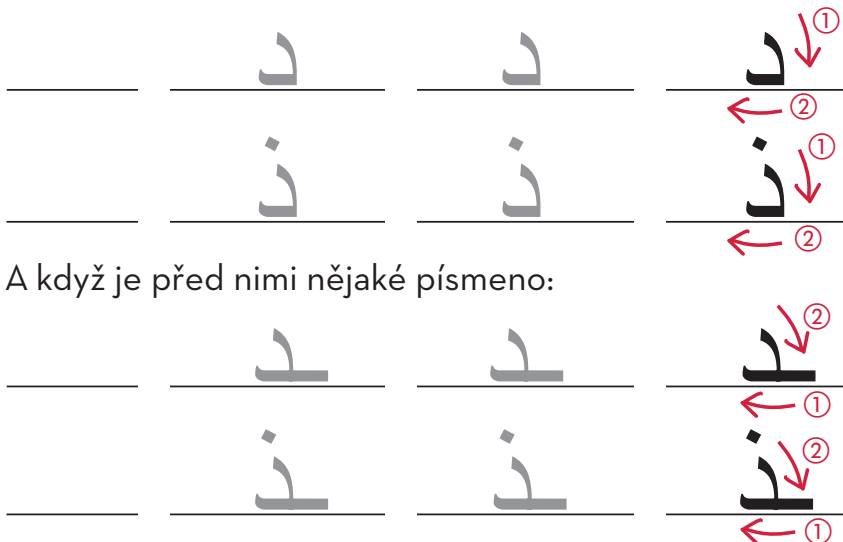
Zaostřeno na člen ال

V arabštině existuje pouze jeden určitý člen pro mužský i ženský rod a tím je ال (al). V písmu se pojí s podstatným jménem, kterému předchází, čímž vniká jedno slovo.

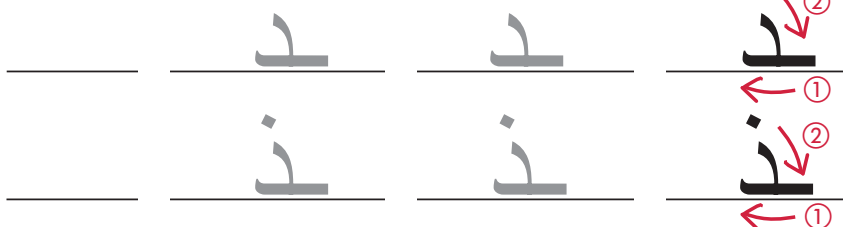
كتاب = (nějaká) kniha   الكتاب = ta kniha

Tužku do ruky!

Teď si procvičíme psaní písmen د (dál) a ذ (dhál).
Obtáhněte šedý nákras.

A když je před nimi nějaké písmeno:

Pro ty nejlepší!

K následujícím slovům přidejte určitý člen:

دار   ذقن
ذرة   دب

Pár slov na úvod...

قال	qála	říct/říkat
تكلم	takallama	mluvit
تعلم	ta'allama	učit se
درس	dars	lekce
لغة	lughá	jazyk
كلمة	kalima	slovo
كتاب	kitáb	knihá

2 Marhaban!

أَهْلًا وَسَهْلًا

„Marhaban“, „ahlan wa sahlan“, „as-salāmu alajkum“..., všechny tyto výrazy znamenají „dobrý den“. V arabských zemích se pozdravům přikládá zvláštní důležitost a zdvořilostní fráze mohou zabrat trochu více času než kdekoliv jinde. Je to rituál, pro který je občas potřeba až několik minut! Ale vám postačí, když si zapamatujete ten nejnámější pozdrav ze všech, a tím je **as-salāmu alajkum**, který znamená „mír s vámi“. Co se gest týče, záleží na věku, společenském postavení a příbuzenských vztazích. Můžete vidět líbání rukou v Haqhrebu nebo líbání nosu v zemích Perského zálivu. Nejvíce neutrálním gestem však zůstává podání rukou.

Ale dávejte si pozor a nechyťte hned ženu za ruku. Muži se při pozdravu se ženami nedotýkají jejich rukou, leda by žena dala podnět a natáhla ruku jako první!

Řekněte to básní!

V Egyptě se „dobrý den“ řekne několika způsoby. Přeje se jasmínový den (**sabah al-jasmín**), den s vůní květin (**sabah al-fol**), den růží (**sabah al-ward**), smetanový den (**sabah al-ǧiṣṭa**) anebo den světla (**sabah al-nūr**).

Vyberte si dle libosti.

Pozdravy

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ!	as-salāmu ‘alajkum	Dobrý den! (během celého dne)
صباح الخير!	ṣabāh-ul-chajr	Dobrý den! (ráno)
مساء الخير!	masā’-ul-chajr	Dobrý večer!
ليلة سعيدة!	lajla sa’ída	Dobrou noc!
مع السلامة!	ma-‘as-salāma	Na shledanou!
إلى اللقاء!	‘i-lál-liqá’	Brzy na viděnou!

Písmena ز ر

Toto písmeno se nazývá **rá** a vyslovuje se jako italské hrčivé „r“. Neváže se s písmenem, které po něm následuje, a píše se stejným způsobem ve všech pozicích ve slově:

na začátku: **رمل** uprostřed: **مسرح** na konci: **حوار**

Toto písmeno se nazývá **záj** a vyslovuje se jako „z“ ve jméně „Zdeňka“. Píše se úplně stejně jako „rá“, jen má navíc tečku nahoře.

Nikdy se neváže s písmenem, které po něm následuje, a píše se stejným způsobem ve všech pozicích ve slově:

na začátku: **زهور** uprostřed: **غزال** na konci: **موز**

Salāmu alajkum

Salāmu alajkum je nejběžněji používaný výraz pro „dobrý den“ v arabském světě. Ach, ano, pozdravit se s někým v arabských zemích zabere čas, dokonce to může trvat celou věčnost... Zatímco u nás by to někdo označil za přehnanou zdvořilost, v arabském světě je to zcela normální.

Pojďte si hrát!

Zakroužkujte písmeno „záj“ v následujících slovech:

موز جزر زرافة

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.